

Raadsvoorstel

Agendapunt: 05

Onderwerp

Financiële beleidskaders deelbegrotingen Jeugd 2015 en 2016 regio Hart van Brabant

Datum voorstel	Datum raadsvergadering	Bijlagen	Ter inzage
3 november 2015	15 december 2015		2

Aan de gemeenteraad,

0. Samenvatting

Begin 2014 hebben alle gemeenteraden in de regio Hart van Brabant het regionale beleidskader jeugdhulp 2015-2018 vastgesteld. Dit kader is de basis voor de uitvoering van de regionale jeugdhulp. Vanwege de financiële ontwikkelingen stelt Hart van Brabant voor om de financiële kaders aan te passen voor 2015 en 2016 en in te stemmen met de herijkte deelbegrotingen Jeugd 2015 en 2016. Met deze voorstellen verwacht Hart van Brabant dat de regionale uitgaven 2015 en 2016 binnen het budgettaire kader 'Samen voor de jeugd 2015-2018' blijven. De verdeling wijkt af van het vastgestelde beleidskader 2015-2018. Om deze reden worden de wijzigingen ter besluitvorming aan de raden voorgelegd.

De herijkte begroting 2015 gaat uit van reëel te verwachten uitgaven en inkomsten en is niet meer budgettair neutraal. Voor de solidariteitsverrekening bedraagt het nadelig saldo voor de gemeente Goirle € 1.630.100,00. Geraamd wordt een bijdrage uit de risicoreserve van € 1.013.318,00, waarna een nadelig saldo voor de gemeente Goirle overblijft van € 616.782,00. Voor dit tekort wordt dekking gezocht binnen de overige budgetten van het sociaal domein. De wijzigingen voor 2015 worden inclusief dekking voor het verwachte tekort verwerkt in de begrotingswijziging bij het financieel tussenbericht die separaat ter besluitvorming aan u wordt aangeboden.

De herijkte begroting 2016 Hart van Brabant is budgettair neutraal en heeft dus geen financieel effect op de begroting 2016. In 2016 zal voor het gehele sociaal domein bekeken worden hoe de werkelijke kosten en opbrengsten zich ontwikkelen en zal de gemeentelijke begroting hierop worden aangepast.

1. Wat is de aanleiding / wat is het probleem?

Medio vorig jaar is de deelbegroting Jeugd 2015 regio Hart van Brabant opgesteld. Daarbij is een onderscheid gemaakt tussen lokale en bovenlokale jeugdhulp. Bij de lokale jeugdhulp ligt de inkoopverantwoordelijkheid bij de lokale gemeenten (voor de meer "eenvoudige" zorgvormen binnen jeugdhulp en Persoonsgebonden budgetten, PGB). Voor de bovenlokale jeugdhulp is de inkoopverantwoordelijkheid gemandateerd aan de gastheergemeente Tilburg, die namens de negen gemeenten alle overige vormen van jeugdhulp inkoop. Beide begrotingen (lokaal en bovenlokaal) zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. In dit kader zijn daarom solidariteitsafspraken vastgelegd binnen het regionaal beleidskader jeugdhulp Hart van Brabant 2015 - 2018.

Ambtelijke bijstand: Janke Bolt

De realisatie van het zorggebruik in 2015 (en daarmee de kosten) worden op dit moment hoger geraamd dan medio vorig jaar werd verwacht. In de meicirculaire 2015 is bovendien de integratie-uitkering, die de gemeenten van het rijk ontvangen voor het uitvoeren van de jeugdhulp, tussentijds bijgesteld. We verwachten op basis van de realisatiecijfers dat (voor de gehele regio) een overschrijding tussen € 0,6 mln. en € 2,6 mln. een reëel risico is. Daarom wordt nu een herijking van de regionale deelbegroting jeugd 2015 voorgesteld.

In de meicirculaire 2015 zijn de integratie-uitkeringen Jeugdhulp voor 2016 opgenomen. In 2016 wordt de regio geconfronteerd met forse bezuinigingen. Dit leidt tot een verwachte overschrijding van de huidige budgettaire kaders. Bij ongewijzigd beleid wordt dit geschat op een bedrag van ongeveer € 8,6 mln. Daarom stelt Hart van Brabant ook voor de regionale deelbegroting jeugd 2016 een herijking voor.

2. Wat willen we bereiken?

Hart van Brabant wil dat alle gemeenteraden instemmen met de nieuwe financiële kaders zodat deze gehanteerd kunnen worden.

3. Wat gaan we daarvoor doen?

1: In te stemmen met de herijkte financiële beleidskaders deelbegroting Jeugd 2015 regio Hart van Brabant

We moeten garanderen dat we aan de verplichting voldoen van continuering van de jeugdhulp in 2015. De huidige prognose van de kosten jeugdhulp laat zien dat de kosten nu hoger uitvallen dan eerder geraamd. De begroting 2015 was gebaseerd op cijfers uit 2012, recenter materiaal over het zorggebruik was niet beschikbaar. De overdrachtgegevens vanuit het Rijk zijn door gemeenten pas ontvangen na de vaststelling van de deelbegroting 2015 en waren bovendien niet compleet.

In 2015 zijn gemeenten bovendien verplicht om de zorg aan jeugdigen die in 2014 ook zorg ontvingen te continueren tot 31 december 2015. Door deze verplichting hebben gemeenten nog weinig mogelijkheden om te sturen op de realisatie (en eventuele verlaging of inzet van andere vormen van zorggebruik). De gemeente kan pas bij de herbeoordeling samen met het gezin bezien of alternatieve oplossingen mogelijk zijn.

Het verlagen van het innovatiebudget met maximaal € 3 miljoen biedt naar verwachting voldoende ruimte om de geschetste financiële risico's op te vangen binnen de regionale begroting 2015 en toch de vernieuwing van het jeugdstelsel verder vorm te geven. In 2015 is uit het regionale innovatiebudget geïnvesteerd in het innovatienetwerk (tot nu toe ongeveer 20 ideeën en uitwerking van 12 initiatieven van o.a. ouders, jongeren, organisaties) en lokaal in de ontwikkeling van de lokale toegangen. Daarnaast wordt ook van de partners en zorgaanbieders nadrukkelijk verwacht dat zij zelf investeren (binnen hun eigen budgetten) in innovatie. Dit is ook opgenomen in de inkoopvoorwaarden. Lokaal hebben we al een slag gemaakt met het resultaatgericht inkopen, regionaal gaat dit in 2016 starten.

2: In te stemmen met de herijkte financiële beleidskaders deelbegroting Jeugd 2016 regio Hart van Brabant

a. Het budget voor innovatie wordt bijgesteld van 7 naar 3 procent. Het innovatiebudget wordt daarmee met € 3,7 mln. afgeramd (2016 t/m 2018).

Wij schatten in dat de middelen ook voor 2016 toereikend zijn om vernieuwing te stimuleren. Uit een landelijke verkenning blijkt dat een percentage van 3% heel realistisch is. De budgetten zijn nodig om succesvolle projecten duurzaam voort te kunnen zetten, nieuwe ideeën te genereren en een kans te geven. Deze ideeën hoeven niet altijd geld te kosten en kunnen ook bekostigd worden vanuit andere financieringsbronnen. Zo is in de inkoopvoorwaarden voor 2016 is meegenomen dat er nadrukkelijk aandacht zal zijn voor vernieuwing binnen

het huidige zorgaanbod. Zo wordt in samenwerking met jeugdhulpaanbieders de invulling van de pilot arrangementen voor 2016 voorbereid. Deze pilot levert praktijkkennis op om een verantwoorde invoering van resultaatgerichte inkoop per 2017 mogelijk maken. De verwachting is dat hiermee een gedeelte van perverse productieprikkels uit het zorgsysteem verdwijnen en er meer maatwerk wordt geleverd voor kinderen en hun ouders.

b. Het financieel beleidskader voor uitvoering wordt bijgesteld van 2 naar 3 procent. Het uitvoeringsbudget wordt met € 0,9 mln. opgehoogd (2016). Dit budget te bestemmen voor uitvoering en na het eerste kwartaal 2016 de verdeelsleutel lokaal/regionaal te bepalen.

De extra uitvoeringskosten zijn onder andere nodig voor versterking van de toegang om de taakstelling transformatie te kunnen realiseren. Voor 2015 was 2% opgenomen op basis van advies van Bureau Berenschot (bij gebrek aan ervaringsgegevens), maar in de praktijk blijkt dit nog niet voldoende. In 2015 zijn bijvoorbeeld extra kosten gemaakt om processen en informatievoorziening te ontwikkelen en op orde te krijgen. Dit is nog niet afgerond (o.as. ook problemen bij de SVB, het landelijk gegevensknooppunt dat nog niet goed functioneert). We stellen voor de uitvoeringskosten van 2 naar 3 procent op te hogen. Deze middelen zijn niet alleen nodig voor de kosten van de uitvoering van regionale taken door de gastheergemeente maar ook om tegemoet te komen aan de extra lokale uitvoeringskosten. Voor de structurele uitvoeringskosten worden op deze manier structurele financiële middelen ingezet. Daarnaast zijn de middelen lokaal nodig om de expertise en ondersteuning van de lokale toegangen aan gezinnen te versterken en te borgen. Een van de transformatieopgaven is de doorontwikkeling van de toegang. De inzet zal mede gericht zijn op het realiseren van de taakstelling van 5,2 mln. De vernieuwende werkwijze dient te leiden tot het verkleinen van het beroep op professionele hulp en ondersteuning maar voorkomen moet worden dat gezinnen die specialistische hulp nodig hebben deze niet tijdig ontvangen. Een werkwijze die gericht is op vergroten van de eigen mogelijkheden en die van het sociale netwerk, tijdige inzet van professionele inzet als dat nodig is en het verbeteren van een effectieven samenwerking tussen organisaties bij hulp aan het gezinnen.

c. Op het zorgbudget een taakstelling in te boeken ad € 5,2 mln. ten gevolge van de transformatieopgave.

Op dit moment achten wij een risico tot overschrijding van de budgettaire kaders zondermeer aanwezig, ook met aanpassing van de financiële kaders zoals voorgesteld.

Vooruitlopend op de ontwikkeling naar meer resultaatgerichte inkoop is ook onderzocht welke aanscherpingen nog mogelijk zijn in de tarieven. Voor dit kostprijsonderzoek is gekeken naar de ervaringen van de afgelopen maanden (2015), ervaringen elders in het land en verbeterde informatie-uitwisseling met de zorgverzekeraars en het zorgkantoor. Daaruit blijkt dat het geschatte effect ten opzichte van de tarieven 2015 € 0,7 mln. is bij een gelijkblijvend volume. De enige manier om, na de voorgestelde aanpassing van financiële kaders, binnen het budget te blijven is een vermindering van het volume (van duurdere specialistische zorg). Dit vormt de essentiële opgave van de transformatie, bij de realisatie vervullen de lokale toegangen de hoofdrol.

d. Het beschikbare innovatiebudget (3%) te verdelen 20% lokaal en 80% bovenlokaal.

Met de verdeling 20% lokaal en 80% regionaal komen we tegemoet aan de wens van gemeente raden om de samenwerking te versterken ten behoeve van succesvolle vernieuwingen binnen de regiogemeenten. Tijdens de radendag op 1 juli 2015 (in het kader van de regionale strategische agenda 2016-2020) werd gepleit voor verdergaande samenwerking en uitwisseling van kennis en kunde op het gebied van innovatie. Door het

innovatiebudget binnen de regionale begroting op te nemen wordt de regionale samenwerking en afstemming op dit gebied vergroot. De regiogemeenten beslissen op deze manier gezamenlijk op welke wijze de middelen ingezet kunnen worden om het meeste effect te bereiken.

In het regionaal beleidskader is opgenomen dat het beheer van het innovatiebudget regionaal wordt uitgevoerd en de besluitvorming over de inzet bestuurlijk wordt verankerd. Voor 2015 is eenmalig een gedeelte van het innovatiebudget toebedeeld voor de veranderopgave en versterking bij de toegang. Het bestendigen van deze werkwijze bij de toegang en processen zijn structurele kosten en valt onder verantwoordelijkheid van de lokale gemeenten. Voor 2016 maken we een uitzondering door nog 20% toe te delen naar de lokale begroting.

e. De solidariteitsafspraken 2015 onverkort door te zetten naar 2016.

Regiogemeenten worden uiteindelijk afgerekend op het werkelijke zorggebruik. Er zijn momenteel nog de nodige onzekerheden over feitelijk zorggebruik. Bovendien kunnen daar op jaarbasis flinke schommelingen in mogelijk zijn. Daarom wordt voorgesteld de solidariteitsafspraken in 2016 te continueren.

Voor meer achtergrondinformatie verwijzen wij naar de bijgevoegde notities 'Voorstel herijking regionale deelbegroting jeugdhulp 2015 regio Hart van Brabant' en 'Voorstel herijking regionale deelbegroting jeugdhulp 2016 regio Hart van Brabant'.

4. Wat mag het kosten?

Regionaal

Voor de gedetailleerde deelbegrotingen Jeugd 2015 en 2016 regio Hart van Brabant verwijzen we u naar de bijlagen.

Effecten voor begroting Goirle 2015

De oorspronkelijke begroting Jeugdzorg 2015 was budgettair neutraal. De uitgaven waren gelijk aan de inkomsten. De herijkte begroting gaat uit van reëel te verwachten uitgaven en inkomsten en is niet meer budgettair neutraal.

Zoals u op bladzijde 7 van bijlage 1 kunt zien bedragen de verwachte inkomsten voor Goirle in 2015 € 6.143.229,00, bestaande uit de integratie-uitkering van € 6.100.005,00 en de ouderbijdragen van € 43.224,00.

De verwachte uitgaven bedragen voor 2015 € 7.773.329,00, bestaande uit lokale kosten ter hoogte van € 1.585.849,00 en regionale kosten ter hoogte van € 6.187.480,00.

Voor de solidariteitsverrekening bedraagt het nadelig saldo voor de gemeente Goirle € 1.630.100,00. Geraamd wordt een bijdrage uit de risicoreserve van € 1.013.318,00, waarna een nadelig saldo voor de gemeente Goirle overblijft van € 616.782,00. Voor dit tekort wordt dekking gezocht binnen de overige budgetten van het sociaal domein.

De wijzigingen voor 2015 worden inclusief dekking voor het verwachte tekort verwerkt in de begrotingswijziging bij het financieel tussenbericht die separaat ter besluitvorming aan u wordt aangeboden.

Effecten voor begroting Goirle 2016

De nu voorliggende herijkte begroting 2016 Hart van Brabant is budgettair neutraal en heeft dus geen financieel effect op de begroting 2016. In 2016 zal voor het gehele sociaal domein bekeken worden hoe de werkelijke kosten en opbrengsten zich ontwikkelen en zal de gemeentelijke begroting hierop worden aangepast.

Bijlagen

- Voorstel regio Hart van Brabant herijking financiële beleidskaders deelbegroting Jeugd 2015
- Voorstel regio Hart van Brabant herijking financiële beleidskaders deelbegroting Jeugd 2016

5. Communicatie en participatie / inspraak

Niet van toepassing.

6. Vervolgtraject besluitvorming

Niet van toepassing.

7. Fatale beslisdatum

Geen uitstel mogelijk.

8. Voorstel

1. In te stemmen met de herijkte deelbegroting Jeugd 2015 regio Hart van Brabant waarbij, in afwijking van het Beleidskader 2015-2018, het regionaal innovatiebudget wordt ingezet tot een niveau van maximaal € 3,0 mln. om het risico op overschrijding van de zorgkosten af te dekken.
2. In te stemmen met de herijkte deelbegroting Jeugd 2016 regio Hart van Brabant waarbij, in afwijking van het Beleidskader 2015-2018:
 - a. Het budget voor innovatie wordt bijgesteld van 7 naar 3 procent. Het innovatiebudget wordt daarmee met € 3,7 mln. afgeramd (2016 t/m 2018).
 - b. Het financieel beleidskader voor uitvoering wordt bijgesteld van 2 naar 3 procent. Het uitvoeringsbudget wordt met € 0,9 mln. opgehoogd (2016).
 - c. Op het zorgbudget een taakstelling in te boeken ad € 5,2 mln. ten gevolge van de transformatieopgave.
 - d. Het beschikbare innovatiebudget (3%) te verdelen 20% lokaal en 80% bovenlokaal.
 - e. De solidariteitsafspraken 2015 onverkort door te zetten naar 2016.

burgemeester en wethouders van Goirle

Machteld Rijsdorp, burgemeester
Michel Tromp, secretaris

De raad van de gemeente Goirle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 03-11-2015;

gelezen het advies van de commissie Welzijn d.d. 24-11-2015;

gelet op de Gemeentewet;

b e s l u i t :

1. In te stemmen met de herijkte deelbegroting Jeugd 2015 regio Hart van Brabant waarbij, in afwijking van het Beleidskader 2015-2018, het regionaal innovatiebudget wordt ingezet tot een niveau van maximaal € 3,0 mln. om het risico op overschrijding van de zorgkosten af te dekken.
2. In te stemmen met de herijkte deelbegroting Jeugd 2016 regio Hart van Brabant waarbij, in afwijking van het Beleidskader 2015-2018:
 - a. Het budget voor innovatie wordt bijgesteld van 7 naar 3 procent. Het innovatiebudget wordt daarmee met € 3,7 mln. afgeramd (2016 t/m 2018).
 - b. Het financieel beleidskader voor uitvoering wordt bijgesteld van 2 naar 3 procent. Het uitvoeringsbudget wordt met € 0,9 mln. opgehoogd (2016).
 - c. Op het zorgbudget een taakstelling in te boeken ad € 5,2 mln. ten gevolge van de transformatieopgave.
 - d. Het beschikbare innovatiebudget (3%) te verdelen 20% lokaal en 80% bovenlokaal.
 - e. De solidariteitsafspraken 2015 onverkort door te zetten naar 2016.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Goirle in zijn vergadering van 15-12-2015.

, de voorzitter

, de griffier